

Agenda

Vergadering van de commissie voor Europese Zaken (EUZA)

dinsdag 12 november 2024 van 18:45 tot 19:00

locatie: commissiekamer 1

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - PDF-versie van het convocaat

2. EU-uitbreidingspakket 2024 Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

De commissie voor Europese Zaken behandelt in het kader van de nationale wetgevingsprocedure de goedkeuringswet bij de toetreding van een nieuwe lidstaat tot de EU. Zij is om deze reden ook betrokken bij het EU-uitbreidingsbeleid en de voorbereiding op het toetredingsproces van afzonderlijke derde landen. Het EU-uitbreidingsbeleid is om die reden een prioritair dossier voor deze commissie.

Op 30 oktober 2024 heeft de Europese Commissie haar Mededeling over het EU-uitbreidingspakket 2024 gepubliceerd. Met deze jaarlijkse Mededeling wordt een pakket met voortgangsrapportages over de stand van zaken in de relaties van de EU met Albanië, Bosnië en Herzegovina, Kosovo, Montenegro, Noord-Macedonië, Servië, Georgië, de Republiek Moldavië, Oekraïne en Turkije meegezonden. De voortgangsrapportages bevatten ook aanbevelingen en richtsnoeren met betrekking tot de hervormingsprioriteiten.

De kabinetsappreciatie over het EU-uitbreidingspakket wordt op of na 2 december 2024 verwacht. Onder agendapunt 7 wordt verder aandacht besteed aan uitbreiding daar waar het aan de orde is gesteld in de Raden.

Behandeling Tweede Kamer

De commissie EUZA Tweede Kamer heeft op 6 november een rondetafelgesprek gehouden over EU-uitbreiding (zie [link](#)) en betreft het onderwerp bij het commissiedebat op 12 december 2024 over de Raad Algemene Zaken d.d. 17 december 2024.

Beslispunten:

- Wenst de commissie de Mededeling over het EU-uitbreidingspakket in behandeling te nemen?
- Zo ja, wenst de commissie in schriftelijk overleg te treden naar aanleiding van het uitbreidingspakket met de regering en/of de Europese Commissie?

- **Bijlagen**

- COM(2024)690 - Communication on EU enlargement policy 2024
- Bijlagen bij COM(2024)690

- Persbericht - Commissie keurt uitbreidingspakket 2024 goed
- Albania Report 2024
- Bosnia and Herzegovina Report 2024
- Georgia Report 2024
- Kosovo Report 2024
- Moldova Report 2024
- Montenegro Report 2024
- North Macedonia Report 2024
- Serbia Report 2024
- Türkiye Report 2024
- Ukraine Report 2024
- Factsheet - EU accession process step by step
- Uitbreiding van de Europese Unie (23.987)

3. Inventarisatie wenselijkheid begrotingsdebat

Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

Inventarisatie:

- Is het, gelet op het mondeling overleg met de minister van BZ over het voorgenomen Europese beleid op 12 november en een Algemene Europese Beschouwingen in het voorjaar, de voorlopige inschatting van de commissie dat een plenair debat over (Europese aspecten van) de begroting van Buitenlandse Zaken (36600-V) nog wenselijk is?

Toelichting

In verband met mogelijke druk op de plenaire Kameragenda in de maand december is het voor de Voorzitter van belang tijdig een beeld te hebben van de behoefte aan de eventuele plenaire behandeling van begrotingswetsvoorstellen. De debatten in de Tweede Kamer over de begrotingen vinden plaats tussen 8 oktober en 26 november. De stemming in de Tweede Kamer over alle begrotingen (amendementen en wetsvoorstellen) zal plaatsvinden in de week van 3-5 december. Wanneer de begrotingsvoorstellen in de Eerste Kamer formeel in procedure worden genomen, besluiten de commissies definitief over de wenselijkheid van (schriftelijke en/of plenaire) behandeling.

Voor de commissie EUZA gaat het om het begrotingswetsvoorstel Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025 (36.600 V). Deze begrotingsstaat raakt aan zowel Buitenlandse zaken als Europese Zaken. De commissie BDO heeft op 5 november jl. reeds de verwachting uitgesproken dat zij behoefte zal hebben aan een plenair debat over de begroting voor Buitenlandse Zaken (36600-V).

Achtergrond

Sinds de inwerkingtreding van de regels voor het Europees Semester zijn de Tweede en Eerste Kamer gehouden de begrotingshoofdstukken af te handelen vóór aanvang van het betreffende begrotingsjaar (verdedigbare uitzonderingen daargelaten). Dit heeft geleid tot een sterk gecomprimeerde begrotingsbehandeling in de Eerste Kamer in de maand december, aangezien de Tweede Kamer alle begrotingshoofdstukken pas begin december gelijktijdig in stemming brengt.

In het verleden stemde de Eerste Kamer als regel uiterlijk in de laatste vergadering van december (dit jaar dinsdag 17 december 2024) over de begrotingshoofdstukken, vaak zonder daarover vooraf met de regering te beraadslagen. In uitzonderingsgevallen, bijvoorbeeld in geval van verkiezingen zoals afgelopen jaar, kan de begrotingsbehandeling van een enkel hoofdstuk over de jaarwisseling getild worden. Een commissie kan ook overwegen in te stemmen met een begrotingshoofdstuk onder voorbehoud van een later te houden beleidsdebat (artikel 51 RvO). Voorstellen daaromtrent dienen door de commissie te worden voorgelegd aan het College van Fractievoorzitters.

In 2023 waren de begrotingsbehandelingen aan een bijzonder tijdspad onderworpen, dat afwijkt van de

reguliere begrotingsbehandelingen. In verband met de TK-verkiezingen zijn toen enkele begrotingen vóór het verkiezingsreces van de TK behandeld (met stemmingen eind oktober)- waardoor er meer tijd was voor de behandeling in de EK. De meeste begrotingen zijn overigens ná de TK-verkiezingen door de Tweede Kamer in behandeling genomen en dus over de jaarwisseling heen getild.

- **Bijlagen**

- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025 (36.600 V)

4. **Terugkoppeling plenaire COSAC 27-29 oktober 2024**

Mondelinge terugkoppeling delegatieleden

- **Ambtelijke toelichting**

Op 27-29 oktober 2024 vond te Boedapest de plenaire COSAC-bijeenkomst plaats, onder het Hongaarse Voorzitterschap (zie [nieuwsbericht](#)). Commissievoorzitter Van Apeldoorn en het lid Van Hattem (PVV) namen hieraan deel. De commissievoorzitter zal kort terugkoppelen over de bijeenkomst.

De aangenomen conclusies en contributies zijn toegevoegd aan het agendapunt.

- **Bijlagen**

- Contributies LXXII plenaire COSAC 27 - 29 oktober 2024
- Conclusies LXXII plenaire COSAC 27 - 29 oktober 2024
- Programma LXXII plenaire COSAC 27 - 29 oktober 2024

5. **Staatsbezoek Portugal, 11 december 2024**

Inventarisatie deelname gesprek Portugese delegatie

- **Ambtelijke toelichting**

Op woensdag 11 december 2024 zal de President van Portugal, Marcelo Rebelo de Sousa, door de Voorzitters van de Eerste- en de Tweede Kamer worden ontvangen in de Eerste Kamer. Met de President reizen zes Portugese parlementsleden mee.

In het programma is tussen 10:45-13:00 uur voorzien in een gesprek van Eerste en Tweede Kamerleden met de Portugese parlementsleden gevolgd door een lunch in het gebouw van de Eerste Kamer.

Vanuit de Eerste Kamer kunnen 3 tot 4 leden deelnemen aan het gesprek en de lunch.

Beslispunt:

- Welke leden zijn in de gelegenheid om deel te nemen aan het gesprek en de lunch met de Portugese delegatie op woensdag 11 december aanstaande in het Eerste Kamergebouw?
- Welke onderwerpen wensen deze leden aan de orde te stellen?

6. **Ambassadeursconferentie, 29 januari 2025**

Bespreking uitnodiging en inventarisatie

- **Ambtelijke toelichting**

In het kader van de jaarlijkse Ambassadeursconferentie staat op **woensdag 29 januari 2025 van 12.45 - 15.45 uur** de traditionele ontmoeting tussen de Nederlandse ambassadeurs en de leden van de Staten-Generaal gepland.

De bijeenkomst biedt alle leden van de Eerste en Tweede Kamer de mogelijkheid om kennis te maken met de (ongeveer 150) Nederlandse ambassadeurs en met hen op informele wijze van gedachten te wisselen over de werkzaamheden op de Nederlandse ambassades en de relatie daarvan met de politieke besluitvorming in Nederland.

De bijeenkomst zal bestaan uit drie opeenvolgende inhoudelijke gespreksrondes, waarbij Kamerleden en ambassadeurs in kleine groepen met elkaar in gesprek gaan over diverse thema's. Bij de start van de bijeenkomst wordt een lunch aangeboden.

Geïnteresseerde leden kunnen zich aanmelden tijdens de commissievergadering of per e-mail via het onderstaand aangegeven e-mailadres. Leden die zich aanmelden zullen in aanloop naar de bijeenkomst nadere informatie ontvangen.

Daarnaast kunnen leden thema's aandragen voor de inhoudelijke gespreksrondes. De gespreksthema's kunnen op alle denkbare beleidsterreinen liggen. Na ontvangst van alle onderwerpen die door beide Kamers worden opgegeven, zullen beide griffies samen met het ministerie een definitieve lijst opstellen.

Een impressie van de bijeenkomst die op 1 februari 2024 plaatsvond treft u [hier](#).

Beslispunten:

- Wenst de commissie specifieke thema's op te geven voor de inhoudelijke gespreksrondes?
- Welke leden wensen zich aan te melden voor deelname aan de ambassadeursconferentie op **woensdag 29 januari 2025 van 12.45 - 15.45 uur** ?

7. 21.501-20; 21.501-02

Europese Raad; Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Bespreking verslag RAZ van 15 oktober, verslag ER van 17 en 18 oktober en geannoteerde agenda informele ER van 8 november en bijeenkomst EPG van 7 november 2024

● **Ambtelijke toelichting**

De minister van Buitenlandse Zaken heeft de volgende documenten aan de Kamer doen toekomen:

- verslag van de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 15 oktober 2024;
- verslag van de Europese Raad (ER) van 17 en 18 oktober 2024;
- geannoteerde agenda van de informele ER van 8 november 2024 en de bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) van 7 november 2024.

Op de volgende onderwerpen uit de verslagen wordt in het bijzonder gewezen, omdat deze bijvoorbeeld eerder in uw commissie aan de orde zijn geweest:

- Ontwikkelingen Georgië. In de RAZ van 15 oktober en de ER van 17 en 18 oktober is gesproken over de ontwikkelingen in Georgië, waaronder de parlamentsverkiezingen, en de gevolgen daarvan voor het EU-perspectief. Het verslag van de RAZ en de geannoteerde agenda van de ER bevatten het standpunt van de Nederlandse regering over de volgende stappen in de relatie tussen de EU en Georgië.
- Russische inmenging in Moldavië. De RAZ stond op 15 oktober kort stil bij de Russische inmenging in Moldavië in aanloop naar de verkiezingen en het referendum. Tijdens de ER op 17 en 18 oktober werd onder andere het derde sanctiepakket verwelkomd tegen degenen die de soevereiniteit en onafhankelijkheid van de Republiek Moldavië destabiliseren, ondermijnen of bedreigen.
- Intergouvernementele Conferentie (IGC) Albanië. En marge van de RAZ van 15 oktober vond de IGC plaats met EU kandidaat-lidstaat Albanië. Tijdens deze IGC werd cluster 1 (fundamentele kwesties) van de toetredingsonderhandelingen geopend. Verschillende lidstaten, waaronder Nederland namens de Benelux, stonden stil bij de voortgang tot nu toe, en de vereisten waar Albanië aan moet voldoen in deze fase van het toetredingsproces om voortgang te maken.

- Draghi-rapport. De ER van 8 november zal naar verwachting een inhoudelijke discussie voeren over het Draghi-rapport. Een eerste kabinetsappreciatie over het rapport is ontvangen en reeds bij u onder de aandacht gebracht. Een nadere reactie is op 4 november jl. ontvangen (zie mededelingen en informatie).
- De ER van 17 en 18 oktober sprak over het opvolgen van het politieke akkoord van de G7 om tegen het einde van het jaar ongeveer EUR 45 miljard ter beschikking te stellen aan Oekraïne. Op 5 november jl. zijn de begrotingsstukken waarin het Nederlandse deel van deze lening is opgenomen in de Kamer aangenomen.
- Verloop verkiezingen Europees Parlement.

- **Bijlagen**

- Verslag van de Raad Algemene Zaken van 15 oktober 2024
- Geannoteerde agenda voor de Europese Raad en Europese Politieke Gemeenschap van 7 en 8 november 2024
- Europese Raad (21.501-20); brief van de minister van BuZa over verslag van de Europese Raad van 17 en 18 oktober 2024 (EK, ED)
- Bijlage - October 2024 Letter Von der Leyen on Migration
- Europese Raad (21.501-20)
- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02)

8. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

Aanvullende kabinetsreactie Draghi-rapport

Op 9 september jl. is het rapport van Mario Draghi over de toekomst van het Europees concurrentievermogen gepubliceerd. In aanvulling op de eerder verschenen kabinetsappreciatie is op 4 november jl. door de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp, mede namens de ministers van Economische Zaken, Financiën en Defensie, een uitgebreidere reactie op het Draghi-rapport ten aanzien van de EU-institutionele en geopolitieke aspecten aan de Kamer verstuurd (toegevoegd). De kabinetsappreciatie is ter informatie ook toegevoegd aan het MO met de minister van Buitenlandse Zaken dat vandaag zal plaatsvinden om 17:00-18:30 uur in commissiekamer 1.

Eerder is voorgesteld om onderwerpen uit het Draghi-rapport desgewenst in de betrokken vakcommissies aan de orde te stellen. Onderwerpen die raken aan de commissie voor Europese Zaken kunnen bijvoorbeeld worden gevolgd via geannoteerde agenda's en verslagen van de Raad Algemene Zaken/ Europese Raad en middels kabinetsappreciaties. De behandeling van het Werkprogramma van de Europese Commissie voor 2025 zal eveneens een aanknopingspunt geven om de uitwerking van de aanbevelingen in Europese wet- en regelgeving, wanneer gewenst, in behandeling te nemen.

Uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en doenvermogen burgers

Onlangs is een notitie (bijgaand) vastgesteld die concrete aanbevelingen bevat om in de Kamercommissies focus te blijven houden op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van ontwerpregelgeving en rekening te houden met het doenvermogen van burgers. In dat kader zal vana 5 november a.s. onder andere ambtelijk in de commissieagenda's geattendeerd worden op internetconsultaties over ontwerpregelgeving en worden opnieuw wetgevingsfiches aangeboden. Van Kamerleden wordt gevraagd wetsvoorstellen nadrukkelijk langs deze meetlat te (blijven) leggen en waar nodig het gesprek aan te gaan met de uitvoeringspraktijk (bij voorbeeld aan de hand van [Standen van de uitvoering](#)).

Bijgaande notitie was geagendeerd in het overleg van 15 oktober jl. van de Kamervoorzitter met de commissievoorzitters, en is met de Mededelingen van de Griffier van vrijdag 19 oktober jl. naar alle leden gestuurd. Met kennisgeving aan het College van fractievoorzitters, wordt de notitie hier onder de aandacht van uw commissie gebracht.

Overigens organiseert de commissie BIZA in dit kader op **dinsdag 12 november 2024, van 15.00-16.30 uur in Commissiekamer 1** een openbaar gesprek met de stuurgroep verantwoordelijk voor de [Staat van de Uitvoering 2024](#). Leden van uw commissie zijn van harte uitgenodigd om hieraan deel te nemen (graag aanmelden bij de griffier BiZa met oog op de gelimiteerde capaciteit Commissiekamer 1).

Tot slot worden de commissies nogmaals geattendeerd op de [brief van de Voorzitter aan alle leden d.d. 24 mei 2023](#) over de uitwerking van diverse moties uit de vorige Kamerperiode met betrekking tot het functioneren van de Eerste Kamer. Die moties zijn door de vorige Kamer aangenomen tijdens de debatten over:

- de parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit anti-discriminatiewetgeving (POC);
- de werkgroep zelfevaluatie toeslagenaffaire;
- het debat over AI en
- het debat over de Staat van de Rechtsstaat.

Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (1-8 november 2024)

In de week van 1-8 november zijn geen nieuwe Europese voorstellen gepubliceerd.

● **Bijlagen**

- Aanvullende kabinetsappreciatie Draghi-rapport
- Notitie uitvoerbaarheid handhaafbaarheid en doenvermogen

-
- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (18 oktober - 1 november 2024)
 - Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (11 oktober - 18 oktober 2024)
 - Overzicht van ter stilzwijgende goedkeuring voorgelegde verdragen
 - Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving

9. Rondvraag

De griffier van de commissie,

Ilse van den Driessche